

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2019. október 21.

MOZGÓKÉPKULTÚRA ÉS MÉDIAISMERET

KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

2019. október 21. 14:00

Időtartam: 180 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

Fontos tudnivalók

Az írásbeli vizsga időtartama 180 perc.

A feladatsor tartalmaz egy DVD-re rögzített, néhány percnyi hosszúságú filmrészletet. Az írásbeli vizsga során **először a feladatlaphoz tartozó film- vagy műsorrészletet kell a vizsgázóknak megtekinteniük**, majd a feladatlapok szétosztását követően a jelöltek **három percet kapnak a filmrészlettel kapcsolatos kérdések tanulmányozására. Ezt követően a vizsgázók másodszor is megnézik a részletet**, majd megkezdik a munkát.

A részlet megtekintésére még egy alkalommal (a beadást megelőző utolsó fél óra kezdetén), **harmadszor is lehetőséget kell biztosítani a vizsgázóknak, amennyiben azt bárki közülük igényli.**

A vizsgázók a feladatlapokon levő információkon kívül **semmilyen segédeszközt** nem használhatnak.

Az írásbeli vizsga feladatlapja három részből áll:

- az ismereteket és a tudást mérő feladatsor, melyre hibátlan válasz esetén a maximális pontszám 20%-a szerezhető meg;
- a mozgóképi szövegértés képességét mérő feladatok a vizsgán látott filmrészlettel kapcsolatos kérdéssort tartalmaznak, melyre hibátlan válasz esetén a maximális pontszám 50%-a szerezhető meg;
- a tömegkommunikációval kapcsolatos problémaértelmezési és -elemzési képességet mérő feladat, melyre hibátlan válasz esetén a maximális pontszám 30%-a szerezhető meg.

A feladatok szövegének vastag betűs kiemelései abban segítik a vizsgázót, hogy **mire figyeljen különösen**, mit vár el tőle elsősorban az adott feladat.

ISMERETEKET ELLENŐRZŐ KÉRDÉSEK (maximum 10 pont)

1. 4 pont

Állapítsa meg, és **jelölje** az **I** (igaz) vagy a **H** (hamis) jelzések bekarikázásával, hogy a következők **igaz vagy hamis állítások!**

a) A nagytotál a film cselekményvilágának az a legtágabb beállítása, ahol a szereplők a környezettel együtt láthatóak.

I – H

b) A közeli funkciója, hogy a kép tárgyát környezetéből leválassza, kiemelje.

I – H

c) A svenk az a felvétel közben történő gépmozgás, amelynek során a kamera csak vízszintesen fordul el saját tengelye körül.

I – H

d) A svenk az a felvétel közben történő gépmozgás, amelynek során a kamera minden irányban elfordulhat saját tengelye körül.

I – H

2. 2 pont

a) **Állapítsa meg**, hogy a képek alapján megidézett filmalkotásoknak mi lehet a **legvalószínűbb műfaja** a következők közül!

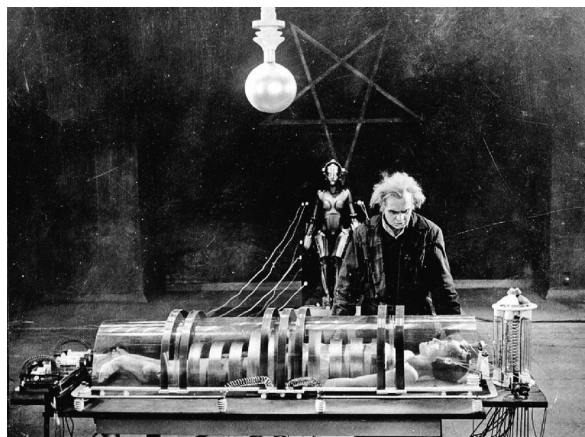
a) kép: sci-fi, burleszk; krimi, western

b) kép: western, thriller, sci-fi; musical

a)

b)

a)

b).....

3. 2 pont

a) Nevezze meg, **melyik médiahatás-elmélet alapgondolatát** fogalmazza meg a következő állítás!

„A média – különösen a hírmédia – elsősorban nem azt szabja meg, hogy mit gondoljunk, hanem azt, hogy miről gondolkodjunk”.

b) **Állapítsa meg**, hogy a szóban forgó hatáselmélet a **korlátozott vagy a nagy hatások** elmélete **csoportjába tartozik-e!**

a)

b)

4. 2 pont

a) **Állapítsa meg**, hogy **mely médiaszöveg-típus felépítését** jellemzi az alábbi (hiányos) kérdések mentén történő **szerkesztésmód!** (1 pont)

Ki? Mit? Hol? Mikor? Miért?

b) A kérdések közül egy hiányzik. **Nevezze meg a hiányzó kérdést!** (1 pont)

a)

b)

SZÖVEGÉRTÉSI FELADAT (maximum 25 pont)

5. 4 pont

a) **Állapítsa meg**, hogy mikor, **milyen időszakban (évben) és évszakban játszódik** a részletben látható cselekmény! (2 pont)

b) Állításait (időszak, év, illetve évszak) **legalább két-két megfigyeléssel igazolja** (2 pont)

a)

Időszak/év:

.....

Évszak

.....

b)

Időszak/év, indoklás (két megfigyeléssel):

.....

.....

Évszak, indoklás (két megfigyeléssel):

.....

.....

6. 7 pont

a) **Állapítsa meg**, ki a részlet szereplői közül a **legdominánsabb karakter!** (1 pont)

b) **Jelöljön meg** a részletben feltűnő karakterek közül **három olyan szereplőt**, aki egyértelműen **alacsonyabb státuszú**, kevésbé domináns, mint az előzőekben megjelölt szereplő! Egy-egy megfigyeléssel **indokolja meg**, hogy miért az adott szereplőt választotta! (3 pont)

c) Emelje ki a szereplők közül azt a **három karaktert**, akik a **múltban bűnt követtek el!** Egy-egy megfigyeléssel, konkrét cselekményelemmel **igazolja választását!** (3 pont)

a) legdominánsabb karakter:

.....

b)

Az egyik alacsonyabb státuszú karakter, indoklás:

.....

.....

.....

A másik alacsonyabb státuszú karakter, indoklás:

.....

.....

.....

A harmadik alacsonyabb státuszú karakter, indoklás:

.....

.....

.....

c)

Az egyik karakter, aki a múltban bűnt követett el, indoklás:

.....

.....

.....

A másik karakter, aki a múltban bűnt követett el, indoklás:

.....

.....

.....

A harmadik karakter, aki a múltban bűnt követett el, indoklás:

.....

.....

.....

7. 4 pont

a) Nevezze meg, a lineáris, előrehaladó cselekményvezetést **melyik montázmegoldás teszi feszültebbé?** (1 pont)

b) Legalább **három érvel** – **cselekményelemmel** és/vagy **dramaturgiai megoldással** – mutasson rá, hogy az **alkotók részéről mi indokolja** az adott montázs-eljárás alkalmazását! (3 pont)

a)

b)

Egyik érv, indok:

.....
.....
.....
.....

Másik érv, indok:

.....
.....
.....
.....

Harmadik érv, indok:

.....
.....
.....
.....

8. 3 pont

Vizsgálja meg a képek szerkezetét, a **képmélység** és a **nézőponthasználat** sajátosságait! Megfigyeléseire alapozva **elemesse** a részlet összefüggésrendszerében a következő **beállítások dramaturgiai szerepét!**

a)

b)

c)

a) beállítás képdramaturgiai elemzése

.....

.....

.....

.....

b) beállítás képdramaturgiai elemzése

.....

.....

.....

.....

c) beállítás képdramaturgiai elemzése

.....

.....

.....

.....

9. 3 pont

Három példával, **dialógusrészlettel** vagy a **testbeszéd** jelzéseivel **igazolja**, hogy a falubeliek zsidó emberekről való beszéde **általánosító, tárgyiasító!** (3 pont)

1. példa:

.....

.....

2. példa:

.....

.....

3. példa:

.....

.....

10.

4 pont

A faluba tartó két zsidó férfi érkezése láthatólag érzékenyen érinti a helyi közösség jó részét.

a) Legalább **kétféle magyarázattal mutasson rá** arra, hogy az elbeszélés milyen módon sejteti, vagy direktebb módon jelzi azokat az **okokat**, ami miatt az egész faluközösséget megériinti a két zsidó férfi közeledése! (2 pont)

b) Legalább **kétféle magyarázattal érveljen** amellett, hogy a **jegyzőt személyesen** is igen **kellemetlenül érinti** a zsidó férfiak érkezése! (2 pont)

a)

.....

.....

.....

.....

.....

b)

.....

.....

.....

.....

.....

MÉDIA MINIESSZÉ (maximum 15 pont)

11.

15 pont

A 11 éves Max a Mekiben ül két osztálytársával és wifivel a szabadon elérhető hálózatra kapcsolódva játszik. A srácok ügyesebbek, Max mindig kiesik. A gépe jelzi, hogy e-mail érkezett a gmailes fiókjába. Rákattint, egy helyes integető gifet lát a következő felirattal: Ha szeretsz nevetni, írd a mellékelt vicces képekhez egy jó szöveget, és oszd meg a barátaiddal egy szelfi kíséretében a fészen.

Megnyitja a mellékletet, a következő képeket látja:

Max kattint, „ázsiai találékonyság” írja, majd „négerék jacuzziznak”, és már meg is osztja egy nevetős szelfivel. Max a megosztott és kommentált képekre hamarosan többszáz like-ot kap, amelyre nagyon büszke.

- a) Nevezzen meg Max tevékenységeiben legalább három olyan mozzanatot, amelyek az internethasználat szempontjából kockázatosnak tekinthetők! Válaszait röviden indokolja is meg! (6 pont)
- b) Írjon rövid esszét *Ilyenek ők?* címmel, amelyben a megosztott képeket a médiareprezentáció és sztereotípa szempontjából értelmezi! (6 pont)

Három, az internethasználat szempontjából kockázatos mozzanat, indoklással

1)

.....
.....
.....

2)

.....
.....
.....

3)

.....
.....
.....

Ilyenek ők? (Kisesszé)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

	pontszám	
	maximális	elért
Fogalom és tárgyismeret	10	
Mozgóképi szövegértés	25	
Média miniesszé	15	
Az írásbeli vizsgarész pontszáma	50	

dátum

javító tanár

	pontszáma egész számra kerekítve	
	elért	programba beírt
Fogalom és tárgyismeret		
Mozgóképi szövegértés		
Média miniesszé		

dátum

dátum

javító tanár

jegyző